

## Uitwerking

### ‘Ja’ zeggen tegen God – wanneer?

André Bas

**Binnenkort begint het allemaal weer van voren af aan. Nu de belijdenisdiensten van dit jaar weer (bijna) achter de rug zijn, begint men hier en daar alweer aan volgend jaar te denken. Een dominee plaatst alvast een oproep in het kerkblad, om na te denken over de vraag of belijdenis doen ook niet wat voor jou is. Een vader of een moeder polst voorzichtig zoon of dochter: iets voor jou misschien? Maar wanneer is het juiste moment gekomen, wanneer ben je eraan toe? Of doet het er niet toe, en moet je belijdenis doen als je achttien bent? Over dit soort meer praktische vragen gaat dit tweede artikel.**

#### Je moet niets

Als binnenkort alles weer van voren af aan begint, is het goed om te bedenken dat het al dan niet belijdenis doen een *persoonlijke* beslissing is. Met andere woorden: het gaat niet aan om te zeggen ‘je hebt de leeftijd, dus je moet’. Of: ‘iedereen uit de groep heeft zich opgegeven, dus dan ik ook maar.’ Want wie zo redeneert, vergeet dat God zijn kinderen heel verschillend geschapen heeft, en met elk van hen ook een eigen weg gaat. Met als gevolg dat wat voor de een de geschikte leeftijd of het geschikte moment is, dat voor de ander nog niet hoeft te zijn. Maar hoe bepaal je dan wel het juiste moment?

Willen we hier verder in komen, dan zullen we eerst helder moeten hebben wat belijdenis doen eigenlijk inhoudt. Een belangrijk hulpmiddel om dat helder te krijgen, wordt gevormd door het (onlangs vernieuwde) formulier voor de openbare belijdenis van het geloof, en de vragen die daarin gesteld worden. Zo leert de eerste vraag, dat het voor iemand die belijdenis wil doen belangrijk is om in God te geloven. En hoewel dat in eerste instantie een open deur kan lijken, is het toch goed dat die vraag persoonlijk gesteld wordt: Geloof jij nu ook in de drie-enige God van je doop: Vader, Zoon en heilige Geest?

Maar er is meer: bij belijdenis doen gaat het niet alleen om de persoonlijke verhouding met God, maar ook om de leer. En dan is het vandaag aan de dag vaak zo, dat die leer niet zo in tel is en mensen kennis daarvan niet zo belangrijk vinden. En toch wordt er bij de openbare geloofsbelijdenis wel naar gevraagd, omdat de leer van de Schrift de leer van de verlossing is. Met andere woorden: zonder die leer is er geen behoud en daarom zal iemand die belijdenis doet, met de hoofdzaken daarvan op de hoogte moeten zijn. En ook moeten beloven om door Gods genade bij die leer te blijven, in leven en sterven. Wil je dat?

Belijdenis doen vraagt om persoonlijk geloof in God en om kennis van de leer van de Schrift. Maar daarnaast zegt het ook nog iets van jezelf, want belijdenis doen betekent ook toegang vragen tot het heilig avondmaal en daarvoor moet je jezelf kennen. Moet je weten dat je een zondig mens bent, die voor Gods aangezicht niet leven kan en daarom zijn leven buiten zichzelf in Jezus Christus moet zoeken. Er moet de bereidheid zijn om je in te zetten voor een leven naar Gods geboden, en daarmee ook het vermogen om die keuze te maken. Met andere woorden: belijdenis doen vraagt een zekere rijpheid en volwassenheid.

Ten slotte betekent belijdenis doen ook het maken van een kerkkeuze. Heel duidelijk wordt dat in de vierde vraag van het vernieuwde formulier, omdat die expliciet de belofte vraagt om dienstbaar te zijn aan de opbouw van de gemeente, trouw in het gebruik van Woord en sacramenten, en zich in voorkomende gevallen te onderwerpen aan de kerkelijke terechtwijzing. En ook dat is een belangrijk punt om te overwegen: belijdenis doen is niet alleen een keuze voor God, maar ook voor het volk van God.

Kortom, het is nogal wat om 'ja' te zeggen tegen God, en het heeft nogal wat consequenties. Vandaar ook dat het niet zoveel zin heeft om dat (alleen maar) te doen vanwege leeftijd, leeftijdsgenoten of druk van buitenaf. Wil het zin hebben en wil je de beloften die je doet ook na kunnen komen, dan zul je er zelf achter moeten staan. Anders gezegd: van en om anderen moet je niets, als het om belijdenis doen gaat.

### **Je moet van alles**

Belijdenis doen moet een persoonlijke en niet door anderen afgedwongen keuze zijn, anders wordt het niets. Maar tegelijk is er daarnaast heel sterk ook nog een andere kant: die van de bijbelse lijn namelijk, die ik in het eerste artikel getrokken heb. De HERE vraagt ons om een antwoord op zijn belofte en het verbond dat Hij met ons gesloten heeft. En dat om zo te zeggen vanaf de dag van onze doop. Want nadat in het doopformulier de rijkdom van Gods belofte uiteen is gezet, vervolgt het formulier met de woorden: 'Omdat elk verbond twee delen heeft, namelijk een belofte en een eis, worden wij door God in de doop ook geroepen en verplicht tot een nieuwe gehoorzaamheid.' Met andere woorden: vanaf de dag waarop God zijn belofte ons gegeven heeft, wacht Hij ook op ons antwoord!

Als we de zaak van deze kant bekijken, kunnen we spreken van een plicht om 'ja' te zeggen tegen God. Anders gezegd: het is maar geen vrijblijvende zaak, de HERE roept ons. En hoewel dat alles niet betekent dat de HERE ons om een overhaast, ontijdig en ondoordacht jawoord vraagt, ontnemt het ons wel de mogelijkheid om laks en onverschillig met deze dingen om te gaan. En het doen van belijdenis bijvoorbeeld maar uitstellen, omdat we vinden dat het te veel verplichtingen met zich meebrengt en we liever nog wat van onze vrijheid genieten. Of omdat we geen zin hebben om met de dingen van de HERE bezig te zijn. Nee, want Gods verbond heeft twee delen en roept en verplicht ons daarom tot een nieuwe gehoorzaamheid.

Dit alles betekent ook dat er, als we maar niet tot die nieuwe gehoorzaamheid komen, een moment kan komen dat we daar door de kerk op aangesproken worden. Weliswaar zijn we daar als kerken heel voorzichtig mee, maar toch hebben we in artikel 82 van de Kerkorde afgesproken: 'De kerkenraad zal iemand die als kind de doop heeft ontvangen, vermanen wanneer hij als volwassene nalaat openbare belijdenis van het geloof te doen, of ook in ander opzicht zijn roeping tot nieuwe gehoorzaamheid in Gods verbond ontrouw is.' En zelfs is het mogelijk, dat iemand uiteindelijk om die reden van de kerk wordt afgesneden!

### **Je moet bidden**

Wat hierboven gezegd is, kan heel bedreigend overkomen. Zeker als je worstelt met tal van vragen en daarom nog geen belijdenis durft te doen. Bestaat God wel echt? Is de Bijbel wel waar? Is het heil wel voor mij? Is de vrijgemaakte kerk wel de kerk waar ik wezen moet? En hoe kom je daar dan verder mee, hoe overwin je die twijfels? Wat dat betreft laat zich een heel aantal

praktische tips denken: praat eens met je ouders, je ouderling, je dominee. Of misschien juist wel met leeftijdsgenoten die met dezelfde vragen worstelen. Dit zijn goede en bruikbare tips, maar het is het belangrijkste niet.

Immers, willen we verder komen in de gehoorzaamheid die de HERE van ons vraagt, dan zullen we vóór alles naar Hém toe moeten gaan. Want de God die deze dingen van ons vraagt, is ook de God die ze ons eerst beloofd heeft. Sla het doopformulier er maar weer op na: voordat er staat dat de HERE ons in de doop roept en verplicht tot een nieuwe gehoorzaamheid, staat er eerst wat de heilige Geest ons belooft. ‘Wanneer wij gedoopt worden in de naam van de heilige Geest, verzekert de heilige Geest ons door dit sacrament ervan, dat Hij in ons wonen wil en ons tot levende leden van Christus wil maken. Want Hij eigent ons toe wat wij in Christus hebben, namelijk de afwassing van onze zonden en de dagelijkse vernieuwing van ons leven.’ God belooft eerst, wat Hij ons vraagt!

Dit alles betekent dat we, als we echt verder willen komen in deze dingen, in gebed naar de HERE toe zullen moeten gaan om op zijn beloften te pleiten. ‘HERE, U hebt me uw heilige Geest beloofd, en daarmee de nieuwe gehoorzaamheid en het geloof dat U van me vraagt. Wilt U me die dan ook geven, in Jezus’ naam. Amen.’

## Verwerking

### 1. **Het is onmogelijk om te beloven dat je bij de leer van de Schrift blijft in leven en sterven.**

*Werkvorm:*

- a. Schrijf deze stelling op een bord of een vel papier. Laat de leden van de groep hun mening en reactie hierop geven en schrijf deze eronder. Rangschik verwante opmerkingen naar onderwerp om te bespreken. Bespreek dit vervolgens met elkaar.
- b. Probeer met elkaar een tegenovergestelde stelling te formuleren.

### 2. **Is het terecht dat je, wanneer je geen belijdenis doet, door de kerk erop aangesproken wordt en afgesneden kunt worden?**

Lees en bespreek hierbij het ‘Formulier voor de tucht over afkerige volwassen doopleden’.

### 3. **Wanneer weet je of je belijdenis kunt doen? Wat zou je kunnen doen wanneer je nog twijfelt?**

*Werkvorm:*

- a. Laat twee leden van de groep in een rollenspel een gesprek hebben over het wel of niet, en over het wanneer doen van openbare geloofsbelijdenis.
- b. Lees Dordtse Leerregels, hoofdstuk I, artikel 16.  
Geef een kopie van deze tekst en laat ieder dit voor zichzelf lezen en met behulp van tekens aangeven wat hij/zij ervan vindt: .
  - Een ? als iets onduidelijk is: je begrijpt het niet. .

- Een ! als er een lichtje gaat branden: nu begrijp je het! .
- Een → als een gedeelte je raakt. .
- Onderstreep wat volgens jou de kern van het artikel is. .
- Bespreek in kleine groepjes punt voor punt waar tekens geplaatst zijn. .
- Bespreek ook het onderstreepte. .

c. Bespreek en formuleer antwoorden op de vragen.